

Primària

Matemàtiques 1

Programació

Unitat 7

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluables
4. Selecció d'evidències per al dossier
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Eines d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

La meva cussa, na Lula

Descripció de la unitat

La responsabilitat i la cura compartida d'una cussa per tota la família és el punt del qual es parteix per desenvolupar els continguts de la unitat. Es reforçarà l'organització de tasques i el compliment dels horaris establerts, valorant i reconeixent la satisfacció que ens produeix el fet d'ajudar i col·laborar amb els altres en tasques comunes.

Amb els jocs, els reptes i les activitats proposades pretenem que s'adquireixin els coneixements següents:

- Es presenten els nombres del 40 al 49, tenint com a suport l'àbac i els blocs multibase.
- Operacions de sumes de nombres de dues xifres.
- Resolució de problemes obtenint les dades de l'enunciat.
- Els mesos de l'any.

Temporalització

Gener Febrer

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i construir els nombres del 40 el 49: ordre, valor i grafia.
- Comprendre i realitzar operacions de sumes amb nombres de dues xifres.
- Desenvolupar estratègies per a la resolució de problemes, incidint en l'obtenció de les dades necessàries per a la seva resolució.
- Conèixer i manejar la sèrie dels mesos de l'any.
- Adquirir el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat per expressar els seus coneixements de forma oral i escrita.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT / CRITERIS D'AVUACIÓ / ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió d'un text adquirint el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat, i afavorint l'interès per la lectura. • Descomposició de nombres en desenes i unitats, fins al 49. • Lectura i escriptura dels nombres del 40 al 49. • Suma de nombres de dues xifres. • Càlcul mental: sumar i restar 6 a nombres d'una xifra. • Obtenció de les dades necessàries per a la resolució del problema. • Coneixement de la sèrie que segueixen els mesos de l'any. • Iniciativa i constància a l'hora de resoldre els problemes, respectant els altres i col·laborant activament en els treballs d'equip. • Ús d'estratègies per dibuixar itineraris seguint instruccions espacials. 	1. Construir els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes de desena i unitat.	1.1. Construeix els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes d'unitat i desena.
	2. Identificar, llegir i escriure els nombres del 40 al 49.	2.1. Llegeix i escriu els noms dels nombres del 40 al 49 i els identifica amb les seves grafies. 2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 49, relacionant els noms dels nombres amb les seves grafies.
	3. Col·locar i sumar nombres de dues xifres.	3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per operar. 3.2. Suma nombres de dues xifres.
	4. Resoldre operacions de càlcul mental.	4.1. Suma i resta 6 a nombres d'una xifra.
	5. Resoldre problemes obtenint-ne les dades.	5.1. Identifica i escriu les dades d'un problema. 5.2. Resol problemes senzills completant la solució.
	6. Anomenar i identificar la sèrie dels mesos de l'any.	6.1. Anomena els mesos de l'any. 6.2. Identifica el mes anterior i el posterior a un de donat. 6.3. Coneix el nombre de dies de cada mes.
	7. Mostrar iniciativa a l'hora d'afrontar els problemes i desenvolupar actituds de respecte i col·laboració a l'hora de treballar en grup.	7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.
	8. Dibuixar itineraris seguint instruccions espacials.	8.1. Dibuixa itineraris seguint amb correcció unes ordres espacials donades.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, cercarem evidències dels alumnes que mostrin la seva evolució en cada un d'aquests.

A l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggereix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. Els docents podran substituir-les per d'altres que considerin més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier
1.1. Construeix els nombres del 40 al 49 utilitzant correctament els conceptes d'unitat i desena.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per construir els nombres amb blocs multibase i àbac. • Activitats del LA i dels RF on identifiquen els nombres amb 4 desenes i 4 unitats.
2.1. Llegeix i escriu els noms dels nombres del 40 al 49 identificant-los amb les seves grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA, que associa les grafies amb la quantitat que representen. • Selecció d'activitats del LA i dels RF on llegeixen i escriuen els nombres fins al 49.
2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 49, relacionant els noms dels nombres amb les seves grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de la PD on se suggereix el dictat dels nombres proposats al quadern.
3.1. Col·loca nombres de dues xifres de forma correcta per operar.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per aprendre a col·locar nombres de dues xifres. • Activitats d'ampliació dels RF.
3.2. Suma nombres de dues xifres.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i ampliació dels RF.
4.1. Suma i resta 6 a nombres d'una xifra.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
5.1. Identifica i escriu les dades d'un problema.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats pautades en la PD. • Selecció d'activitats del LA
5.2. Resol problemes senzills completant-ne la solució.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.1. Anomena els mesos de l'any.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del PD. • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
6.2. Identifica el mes anterior i el posterior a un de donat.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i dels RF on completa taules o marca l'anterior i el posterior a un mes donat.
6.3. Coneix el nombre de dies de cada mes.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA.

7.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'aprenentatge cooperatiu «Aniversari» proposada en la PD.
8.1. Dibuixa itineraris seguint amb correcció unes ordres espacials donades.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'intel·ligències múltiples del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprèn el sentit dels textos escrits.	Entén l'enunciat dels problemes sense necessitat d'ajuda.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Llegeix i comprèn la lectura inicial.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Aplica els coneixements apresos per ordenar les dates d'aniversari dels seus companys d'aula.
<i>Competència digital</i>	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Interpreta amb correcció el suport visual per a la realització de l'activitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavoreixin la comprensió rigorosa dels continguts.	Localitza al calendari les dates proposades.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupa les diferents intel·ligències múltiples.	Dibuixa itineraris seguint instruccions espacials.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.	Escolta i valora les opinions dels seus companys d'equip.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És responsable en aprofitar i organitzar el temps a casa i a l'aula atenent adequadament les tasques escolars, familiars, esportives, de lleure, etc.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Assumir les responsabilitats encomanades i donar-ne compte.	Participa i realitza la seva tasca dins de l'equip amb interès i responsabilitat.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Realitza el treball cuidant-ne l'ordre i la pulcritud.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i treballam amb el text i amb la imatge inicial

- Identificam les idees prèvies en el LA i els suggeriments metodològics de la PD.
- Observam la imatge i realitzam les activitats del LA i del LD, algunes d'aquestes activitats les fem en gran grup, tal com se suggereix en la PD.
- Realitzam l'activitat d'*Intel·ligències múltiples: Intel·ligència visual-espacial* del LA.

Tasca 2: Coneixem els nombres: 40 al 49

- Introduïm els nombres que formen la quarta desena i realitzam les activitats del LA i del LD.
- Construïm els nombres amb els suggeriments de la PD i el material manipulatiu.
- Realitzam les activitats del LA i del LD, i les activitats 1 de les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completam amb el treball cooperatiu «Seguir la sèrie» suggerit en la PD.

Tasca 3: Col·locam els nombres per sumar

- Introduïm la suma de nombres de dues xifres amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats del LA i del LD.
- Completam amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu de «Desxifrant un refrany» suggerit en la PD.

Tasca 4: On són les dades?

- Aplicam les estratègies d'aprenentatge cooperatiu com proposa la PD.
- Presentam el problema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Resolem el problema de manera individual en el LA.
- Posada en comú en el grup de la resolució del problema i la seva solució.
- Treballam en grup els problemes proposats en la PD.

Tasca 5: Quin dia és el teu aniversari?

- Introduïm la sèrie dels mesos de l'any segons els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats del LA i del LD, i altres activitats dels RF.

Tasca 6: Què hem après?

- Completam el mapa conceptual que es proposa en els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completam amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu «Aniversari!» suggerit en la PD.
- Recopilam les activitats per al dossier de l'alumne.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Totes les activitats proposades en aquesta unitat permeten que el professor avaluï el grau de comprensió i interiorització de conceptes al qual arriben els seus alumnes. En observar com

envolten, uneixen, acolorixen, completen i responen, el professor sabrà el nivell en el qual es troben i el grau d'habilitat per executar aquestes activitats. Segons les necessitats de l'alumnat, insistirem més en el reforç o en els nous conceptes.

- El nostre primer pas serà sempre comprovar els coneixements previs dels alumnes per partir d'aquests. La làmina motivadora i l'apartat «Què en sabem» ens ajudaran a descobrir aquest punt d'inici.
- **Nombres.** Al llarg de tota la unitat didàctica són moltes i variades les situacions en les quals es treballa la lectura i l'escriptura dels noms dels nombres del 40 al 49, així com la composició i la descomposició d'aquests nombres i l'associació del nom del nombre amb la seva grafia a través d'un dictat.
- **Operacions.** Calcularem sumes de sumands de dues xifres, aprenent a col·locar les xifres segons l'ordre d'unitats i desenes.
- **Càlcul mental.** Se suggereix que cada sessió inclogui un temps programat per al càlcul mental. S'ha de procurar el mínim de dispersió: silenci, ordre i atenció per fer possible la concentració; per això, es recomana que sigui a l'inici de la sessió de matemàtiques. El temps fet servir serà curt, ja que es realitzaran deu exercicis, de sumar i restar 6 a nombres d'una xifra, en aquesta unitat.
- **Resolució de problemes.** Es pretén habitar els alumnes que continuïn certs mètodes de treball a l'hora de resoldre un problema. Durant aquest segon trimestre posarem èmfasi en l'obtenció de les dades necessàries, tant de la il·lustració com del text i, per a això, és fonamental ensenyar-los a fer una lectura pausada i comprensiva del text del problema.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Treball en grup cooperatiu en el desenvolupament d'activitats i projectes: fer grups de 3 o 4 alumnes i utilitzar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la guia del professor per treballar els principis de definició d'objectiu grupal, interdependència positiva i interacció cara a cara. Es recomana l'aprenentatge cooperatiu aplicant les metodologies de lectura compartida, foli giratori, llapis al centre i mapa conceptual compartit.
- Posada en comú en gran grup, després del treball individual o grupal.

8. RECURSOS

Els següents materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Matemàtiques:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats de reforç, d'ampliació i d'avaluació.
- Quaderns complementaris al llibre de l'alumne.
A més, es proposa la utilització del següent material manipulatiu per ajudar a l'adquisició dels continguts:
- Àbacs, interlínies, blocs multibase, etc., que potenciïn la manipulació i reforcin la comprensió del sistema de numeració decimal.
- Recta numèrica graduada, per situar-hi i localitzar-hi nombres.
- Targetes de cartolina amb les grafies dels nombres presentats.
- Targetes de cartolina amb les operacions presentades en l'activitat de càlcul mental. Tindran el resultat de l'operació imprès per darrere.
- Dòmino de sumes i restes.
- Un calendari on localitzar els dies de la setmana i els mesos de l'any.

- Baralla francesa per al càlcul mental.
- Material fungible com ara cartolines, plastilina, gomets...

Recursos digitals

- Llibre digital: els alumnes podran reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiables.
- A continuació es recullen alguns enllaços web:
 - <http://anayadigital.es>
 - Joc per treballar la suma amb sumands de dues xifres: a la pàgina de gengimagic.
 - Per aprendre els mesos de l'any: a la pàgina d'edurarex.
 - Per col·locar ordenats els mesos de l'any i jugar al "penjat": a la pàgina educa.aragon.

9. EINES D'AVUACIÓ

- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables de la unitat i el llibre digital).
- Registre d'avaluació (a l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (a l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes ha assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?